

Vážená paní ředitelko, Vážený pane
řediteli

Datum

Praha, leden 2026

MSMT-633/2026-1

Věc: Informace ke zdravotnímu pojištění u dětí s nařízenou ústavní výchovou

Vážená paní ředitelko, Vážený pane řediteli,

předáváme Vám informace k úpravám v oblasti zdravotního pojištění, ke kterým došlo od roku 2026. Vymezení příslušné kategorie tzv. státních pojištěnců s účinností od 1. ledna 2026 bylo novelizováno. Zatímco podle původního znění § 7 odst. 1 písm. l) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, účinného do 31. prosince 2025, byl stát plátcem pojistného mj. za „*mladistvé umístěné ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy*“, po novu stát podle tohoto ustanovení platí pojistné pouze za „*osoby ve výkonu ochranné výchovy*“. Z nového znění zákona, i ve spojení s důvodovou zprávou, vyplývá, že děti, které jsou umístěné ve školském zařízení, avšak nemají nařízenou ochrannou výchovu, a zároveň nestudují (ani nepracují), jsou ve stejné pozici, jako děti neumístěné, které po dokončení povinné školní docházky nepokračují ve studiu na střední škole či učilišti. Odkaz na zvláštní část [důvodové zprávy k zákonu č. 289/2025 Sb.](#) (s. 149). Novela zákona tak přinesla změny, které se dotýkají zejména mladistvých v ústavní výchově (ve věku cca 15 až 19 let), kteří po dokončení povinné školní docházky ve studiu již nepokračují, tito mladiství s účinností od 1. ledna 2026 do kategorie státních pojištěnců již nespádají a musí si zdravotní pojištění hradit samostatně. V této oblasti doporučujeme se případně spojit s příslušným sociálním pracovníkem dítěte a pojišťovnou dítěte.

Pokud děti s nařízenou ústavní výchovou studují, jsou samozřejmě po celou dobu studia státními pojištěnci, a to z titulu naplnění definice nezaopatřeného dítěte (§ 7 odst. 1 písm. a) zákona o veřejném zdravotním pojištění ve spojení s § 11 zákona o státní sociální podpoře), tedy případně až do 26. roku věku. V případě, že mladiství nechce hradit pojištění, je nutné, aby byl buď studentem nebo byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání (za které rovněž pojistné platí stát) nebo byl zaměstnán (a odvod pojistného byl hrazen zaměstnavatelem).

S pozdravem

Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová
vedoucí oddělení rovného přístupu ke vzdělávání a ústavní výchovy (200)
odbor rovného přístupu ke vzdělávání a podpory pracovníků v regionálním školství (20)

